

ACTUACIONS AL MEDI NATURAL

FOTO: Bombers / Moment d'un rescat que els efectius del Grup d'Actuacions Especials (GRAE) dels Bombers de la Generalitat van dur a terme recentment al terme municipal d'Àger

Els 'herois' dels rescats

A la base de la Seu d'Urgell hi ha 24 rescatadors del GRAE de Bombers de la Generalitat amb una gran experiència i formació

ÓSCAR BUETAS

obuetas@lamanyana.es

Lleida

El Grup d'Actuacions Especials (GRAE) dels Bombers de la Generalitat ha esdevingut una peça clau dins del cos a l'hora d'assolir l'èxit en els rescats, siguin a la muntanya o en el medi aquàtic. Mostra d'això és que segons les dades facilitades, enguany, fins al 31 d'agost, ja ha realitzat un total de 452 actuacions de les quals dos han estat acompanyaments de persones perdudes; 10 guiatges de persones perdudes; 51 recerques de persones perdudes o desaparegudes; 15 salvaments, recerques o rescats en el medi fluvial i 374 salvaments o rescats de muntanya. De fet, també cal destacar que aquesta xifra esmentada és superior a la que va haver-hi en tot l'any 2022, quan els efectius van fer 407 serveis.

Pel que fa a les comarques de la demarcació de Lleida, s'ha de dir que a la Vall d'Aran es van fer 204 actuacions, seguida del Pallars Sobirà amb 82; Alta Ribagorça, 40; Pallars Jussà, 34; Alt Urgell, 32; Noguera, 28; Solsonès, 13; Segrià, 9; Pla d'Urgell, 2; Segarra, 2, i Urgell, 1. En definitiva, unes xifres que han permès salvar moltes vides i en el cas de persones mortes, ajudar a la família a iniciar el procés del dol com més ràpidament millor.

Així mateix, actualment a la base de la Seu d'Urgell hi ha 24 rescatadors, als quals s'han de sumar el responsable del citat espai, pilots, operadors i metges. Això fa que diàriament hi hagi un mínim de cinc persones disponibles, és a dir, dos rescatadors, un metge, un pilot i un operador, més el responsable d'aquesta base. Pel que fa a tot Catalunya, hi ha 96 rescatadors que juntament amb la resta de personal formen els 150 efectius presents.

Però ara també s'ha de reconèixer que ser membre d'aquest grup tan especial i únic no és fàcil. Així ho explica el cap del GRAE de Bombers a Catalunya, Oriol Vilalta, en dir que "per ser un bon rescatador no serveix només amb ser un excel·lent esquiador o escalador. Hem de ser molt polivalents a nivell tècnic, mentre que humanament també s'ha de tenir molta empatia amb els accidentats, ja que en tot moment s'han de sentir acompanyats". De fet, també reflexiona que "cal tenir en compte que les persones que han patit un accident comencen a sentir cert alleujament quan senten el nostre helicòpter, perquè saben que arriben professionals amb una gran experiència".

En aquest sentit, els efectius del GRAE tenen "una vida bolcada en els rescats". Mostra d'això també és que en el seu horari laboral també fan programes de formació i jornades pràctiques

per estar millorant constantment. "És tan ampli el programa de formació que tenim, ja que es contemplen tants escenaris possibles de rescats com són en coves, escalada o allaus, entre d'altres, que qualsevol professional que entra en el grup necessita vuit anys per assolir tots els coneixements", remarca Vilalta. També afegeix que "la clau de l'èxit és que la suma de l'experiència, la formació i l'actualització de coneixements".

LES ESPECIALITATS

Dins de grup hi ha tres grans especialitzacions: muntanya, subaquàtics i guies canins. Pel que fa al primer, són salvaments i rescats al medi natural, tenint la base a l'heliport de la Seu d'Urgell, la qual està medicalitzada, el que significa que a més del bomber del GRAE també hi ha un metge especialitzat que superat unes proves. "Poder apropar un sanitari suposa un gran benefici

per l'usuari. Des del 2019 hem demostrat que d'aquesta manera s'aconsegueix reduir el temps i que en moments complicats es pot revertir la situació adversa a nivell sanitari", exposa Oriol Vilalta. Inclòs, aquesta dona suport a la base de Valls.

El grup subaquàtic es troba a la base de Cerdanyola del Vallès, "però els efectius estan entrenats per actuar a qualsevol zona d'ofegament i són helitransportats allà on són necessaris". En aquest punt, el cap del GRAE també comenta que "moltes vegades es parla de les persones vives, però també hi ha ofegades i per nosaltres és fonamental trobar-les en el menor temps possible per tal que la família i els amics iniciïn la fase de dol al més aviat possible".

Finalment, els guies canins, els quals també es troben a la ciutat de Lleida, han esdevingut molt importants dins del cos, ja que "ens ajuda en la recerca de persones perdudes. El gos ens guia

La Formació Prospect d'empoderament en salut mental es realitza un any més a Lleida

La formació PROSPECT d'empoderament en salut mental és un projecte europeu creat per l'entitat EUFAMI i coordinat a Espanya per la Confederación Salud Mental España. A Catalunya està coordinat per la Federació Salut Mental Catalunya i s'organitza dins del projecte Activa't per la salut mental, el qual com a Salut Mental Ponent en som també organitzadors a la província de Lleida.

Aquesta formació parteix de la idea que les persones amb problemes de salut mental i les seves famílies tenen el dret d'exercir una participació més activa en els processos de recuperació i millora de la seva qualitat de vida; participació que es considera un dret inherent a la seva condició de ciutadans.

Els facilitadors de la formació són persones voluntàries del mateix perfil que els participants i que busquen crear un ambient de confiança per generar un diàleg en els diferents temes al voltant de la salut mental i l'empoderament.

El programa es desenvolupa en format grupal distingint tres mòduls: un de persones amb problemes de salut mental, un de familiars o persones cuidadores i un per a professionals de la salut mental. L'últim dia es realitza un mòdul comú on s'ofereix espais de comunicació entre els tres agents implicats, creant simplicitats, reflexions i reivindicacions conjuntes i un sentiment d'empoderament sobre el que succeeix al context on convivim els tres col·lectius.

Durant el passat mes de juny la formació Prospect s'ha celebrat al Centre Cívic i Comunitari de Lleida, gràcies al suport del Departament de Drets Socials i Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. En total, hi ha participat 36 persones: 13 en primera persona, 8 familiars i 15 professionals. Aquesta edició s'ha organitzat des dels Espai Situa't de Lleida (Salut Mental Ponent) i Pirineu Lleida (Salut Mental Catalunya), i ha suposat la tornada a la presencialitat en la formació Prospect al

territori de Lleida. Les persones participants de tots els mòduls eren de perfil heterogeni, amb històries, necessitats i expectatives diferents. Provenien dels Clubs Socials de Mollerussa, Lleida, Balaguer i d'Alba Jussà, dels SRCs de Tàrraga, Tremp, Mollerussa, Balaguer i Lleida, d'ASPROS, de l'associació Salut Mental Ponent, Salut Mental Pla d'Urgell, Associació Girasol, Intress, de Sant Joan de Déu, d'atenció primària de Lleida i la coordinadora d'entitats de SM i Addiccions de les terres de Lleida.

Agraïm als diferents agents del territori la seva col·laboració pel que fa a la difusió i participació com l'Associació Salut Mental Ponent, Associació Salut Mental Pallars, Gestió de Serveis Sanitaris i Alba Jussà.

La formació Prospect, és sense dubte, una experiència que ajuda a afrontar la situació en relació a la salut mental, des d'una visió d'empoderament comuna i confiança col·lectiva, compartir pensaments i inquietuds des d'una visió del territori de Lleida, amb el suport d'altres persones i recursos, a entendre i manejar millor l'estigma, a promoure l'autonomia, a facilitar les interaccions socials i a sentir-te respectat i en condicions d'igualtat.

Si vols més informació ens pots trobar a l'Espai Situa't de l'associació Salut Mental Ponent: 615 37 45 72 i safe.lleida@smponent.com

Arnau Huguet Gené

Responsable del servei d'atenció a famílies (SAFE)

Salut Mental Ponent

Responsable de l'Espai Situa't de Lleida

Activa't per la Salut Mental

El servei de prevenció de riscos laborals responsable, proper i equilibrat.

Av. Pinyana, 1 - Lleida
Tel. 973 270 518
www.spactiva.es

+++ amb la salut, hi guanyes tú, hi guanyem tots